

Warszawa, 30 sierpnia 2021 r.

Pan
Tadeusz Kościński
Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej

Szanowny Panie Ministrze,

Bardzo dziękujemy za zaproszenie Fundacji Startup Poland ("Startup Poland") do udziału w konsultacjach projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw będący zbiorem zapowiadanych zmian podatkowych po raz pierwszy opublikowanych w Polskim Ładzie ("Projekt").

W załączeniu przedstawiamy nasze stanowisko do Projektu, podkreślając jednocześnie, że popieramy działania na rzecz wsparcia poprawy sytuacji ekonomicznej i wyjścia ze skutków, które pozostawiły za sobą kolejne fale wzrostów zakażeń COVID-19, a także związane z tym konieczne dla ochrony zdrowia i życia obostrzenia mające negatywny wpływ na polską gospodarkę. Wierzimy jednak, że uda się te cele osiągnąć tak, aby po epidemii COVID-19 Polska nadal była atrakcyjnym rynkiem dla działalności polskich i zagranicznych startupów, a także atrakcyjnym miejscem dla inwestycji zagranicznych i krajem, w którym nie tylko zachowane zostaną specjalistyczne stanowiska pracy, ale również tworzone będą tysiące nowych miejsc pracy wpływających pozytywnie na polską gospodarkę po epidemii koronawirusa.

Aby tak było, konieczne jest uwzględnienie głosu przedsiębiorców działających w Polsce na temat Projektu. Dużo zmian wskazywanych w "Polskim Ładzie" dotyczy również startupów – o wiele z nich jako Startup Poland zabiegaliśmy od dawna, niektóre – jak zmianę dotyczącą dodania Prostej Spółki Akcyjnej do definicji programów motywacyjnych w ustawie o PIT – zainicjowaliśmy niedawno, i za wdrożenie ich wszystkich w Projekcie bardzo dziękujemy.

Część zapisów Projektu jest jednak dla nas niepokojąca, gdyż znacząco dotknie polskie małe i średnie firmy, w tym startupy oraz osłabi pozycję Polski jako kraju atrakcyjnego do inwestowania. Dotyczą one przede wszystkim wzrostów kosztów zatrudnienia oraz obniżenia wynagrodzeń netto dla specjalistów. Po przyjęciu tych rozwiązań, pomimo wprowadzenia w Projekcie szeregu ulg inwestycyjnych, zarówno globalne firmy technologiczne, jak i startupy technologiczne będą mieć problemy z przyciąganiem talentów do Polski i w konsekwencji mogą rozwijać inwestycje w krajach region o porównywalnych kosztach utrzymania, ale

korzystniejszej dla pracowników polityce podatkowej. Apelujemy zatem o ponowne przyjrzenie się tym zapisom, zgodnie z załączonym stanowiskiem, deklarując jednocześnie otwartość Fundacji Startup Poland i naszych ekspertów na dialog z sektorem publicznym w tym zakresie.

Łączę wyrazy szacunku,

Tomasz Snażyk
Prezes Fundacji Startup Poland

Do wiadomości:

- 1) Jan Sarnowski, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej, Pełnomocnik ds. współpracy międzynarodowej w zakresie VAT
- 2) Piotr Patkowski, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej, Główny Rzecznik Dyscypliny Finansów Publicznych

Startup Poland to niezależny polski think tank technologiczny i organizacja pozarządowa, której celem jest budowanie świadomości potencjału startupów w środowisku administracji publicznej oraz uczestniczenie w procesach legislacyjnych jako głos społeczności polskich startupów. Startup Poland działa w formie fundacji, zarejestrowanej w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem 0000550889. Więcej informacji o Startup Poland: www.startuppoland.org

Warszawa, 30 sierpnia 2021 r.

Stanowisko Fundacji Startup Poland (“Startup Poland”) dotyczące projektu ustawy z dnia 26 lipca 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (“Projekt”)

I. Zmiany oceniane pozytywnie przez Startup Poland

Startup Poland pozytywnie ocenia w Projekcie kompleksowość zmian, w których duży nacisk jest położony na **wątki związane z cyfryzacją**. Pozytywnie postrzegamy priorytet rządu położony na jak najszerszą cyfryzację usług administracji publicznej, zachęcania przedsiębiorców do wdrażania takich rozwiązań oraz uznawania wartości jaką są posiadane przez społeczeństwo kompetencje cyfrowe.

Popieramy również **wszystkie ulgi podatkowe dla startupów i wspierających je funduszy VC** przewidziane w Projekcie. Wiele z nich było dyskutowanych ze Startup Poland jeszcze w Ministerstwie Przedsiębiorczości i Technologi, i nie mamy wątpliwości, że wesprą ekosystem startupowy. Wspieramy ulgi prorozwojowe dla przedsiębiorców, wsparcie dla biznesu w zatrudnianiu innowacyjnych pracowników, narzędzia mające służyć zwiększeniu stabilności prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce (takie jak wiążące interpretacje od administracji), a także ulgi wspierające rozwój rynku kapitałowego. Pozytywnie odnosimy się do przewidzianej w Projekcie ulgi na robotyzację produkcji i automatyzację, ulg na IPO i na inwestycje w giełdowych debiutantów, ulg na ekspansję działalności, a także ulgi dla inwestujących za pośrednictwem funduszy venture capital. Uważamy za wartościowe dla ekosystemu startupowego zapowiadane w Projekcie ulgi na ekspansję na nowe rynki, ulgę konsolidacyjną, zmianę zasad estońskiego CIT, a także możliwość łączenia ulgi IP Box i ulgi na B+R, co w konsekwencji może przyczynić się do pobudzenia działalności innowacyjnej.

Bardzo dziękujemy również za wprowadzenie w Projekcie zmiany w ustawie o PIT polegającej na dodaniu Prostej Spółki Akcyjnej do art. 24 ust. 11 b tej ustawy, który definiuje program motywacyjny w kontekście skutków podatkowych jego realizacji i określenia momentu uzyskania przychodu ze zbycia akcji uzyskanych w ramach programu motywacyjnego wskazanego w ustawie o PIT. Umożliwi to wprowadzenie w praktyce programów motywacyjnych w Prostej Spółce Akcyjnej, dając realną szansę na ich upowszechnienie w startupach działających w Polsce.

II. Szczegółowe uwagi do zapisów Projektu dotyczących ulg ocenianych pozytywnie przez Startup Poland

Poniżej przedstawiamy propozycje zmian do konkretnych zapisów Projektu pozytywnie przez nas ocenianych wraz z ich uzasadnieniem. Wdrożenie proponowanych zmian w naszej ocenie usprawni w większym stopniu wsparcie dla ekosystemu startupowego.

1) W art. 38eb ust. 1 ustawy o CIT posłużono się sformułowaniem „50% kosztów uzyskania przychodów poniesionych w roku podatkowym”, w związku z tym pojawiają się wątpliwości, czy w przypadku robotyzacji dokonywanej w latach poprzednich (przed wprowadzeniem ulgi) i poniesienia wówczas kosztów mieszczących się w kategoriach wskazanych w ust. 2, jeżeli następnie dokonywane są w tym zakresie odpisy amortyzacyjne w latach podatkowych rozpoczynających się w latach 2022-2026, to czy mogą one (odpisy amortyzacyjne) zostać objęte ulgą na robotyzację.

W przypadku amortyzacji koszty faktycznie poniesione w danym roku stają się kosztem uzyskania przychodu dopiero w momencie dokonywania odpisów amortyzacyjnych (zwykle w latach kolejnych), zatem zaliczenie kosztu do kosztów uzyskania przychodów jest odsunięte w czasie. Wymóg, iż koszty uzyskania przychodu mają być „poniesione” w danym roku podatkowym może być interpretowany przez organy podatkowe jako wymóg wydatkowania środków w danym roku podatkowym.

Bardziej trafnym sformułowaniem byłoby zatem wskazanie, iż chodzi o 50% kosztów „zaliczonych do kosztów uzyskania przychodu” czy też „stanowiących koszty uzyskania przychodów” w danym roku podatkowym. Wówczas nie byłoby wątpliwości, iż także odpisy amortyzacyjne dokonywane od 2022 r. w związku z robotyzacją wykonaną w latach poprzednich mogłyby być uwzględnione w uldze na robotyzację.

2) W art. 26hc ustawy o CIT (strona 42 Projektu), w uldze podatkowej dotyczącej inwestycji w alternatywne spółki inwestycyjne oraz spółki kapitałowe z udziałem alternatywnych spółek inwestycyjnych, została pominięta grupa podatników będących osobami fizycznymi obejmujących udziały lub akcje poprzez:

- 1) spółki kapitałowe będące zewnętrznymi zarządzającymi alternatywnymi spółkami inwestycyjnymi oraz
- 2) inne tzw. wehikuły inwestycyjne tj. wszelkie inicjatywy wspólnego inwestowania i podmioty, których głównym (podstawowym) przedmiotem działalności jest dokonywanie inwestycji.

Uważamy za zasadne objęcie ulgą podatkową również podatników będących udziałowcami lub akcjonariuszami spółek kapitałowych, których głównym (podstawowym) przedmiotem działalności jest dokonywanie inwestycji lub zarządzanie alternatywnymi spółkami inwestycyjnymi, do wysokości iloczynu udziału posiadanego w niniejszym podmiocie i 50% wydatków poniesionych na nabycie lub objęcie udziałów (akcji) w:

- 1) alternatywnej spółce inwestycyjnej lub
- 2) spółce kapitałowej, w której alternatywna spółka inwestycyjna:
 - a) posiada co najmniej 5% udziałów (akcji),
 - b) będzie posiadała co najmniej 5% udziałów (akcji) w wyniku nabycia lub objęcia udziałów (akcji) w tej spółce w okresie 90 dni od dnia nabycia lub objęcia udziałów (akcji) w spółce kapitałowej przez podatnika

– do wysokości nieprzekraczającej 250 000 zł w roku podatkowym.

Ponadto, w art. 26hc ust. 2 pkt 2 ustawy o CIT proponujemy skreślenie po wyrazach „podatnik zawarł z alternatywną spółką inwestycyjną umowę” słowa „inwestycyjną”, mając na uwadze zróżnicowane nazewnictwo i charakter umów, które regulują prawa i obowiązki alternatywnej spółki inwestycyjnej oraz podatnika wynikające z nabycia przez podatnika udziałów (akcji) w alternatywnej spółce inwestycyjnej lub wspólnej inwestycji alternatywnej spółki inwestycyjnej oraz podatnika w spółkę kapitałową.

III. Zmiany oceniane negatywnie przez Startup Poland

Negatywnie natomiast odnosimy się do zapisów Projektu, które spowodują **wzrost kosztów pracy w Polsce oraz obniżenie wynagrodzeń** zarówno przedsiębiorców realizujących umowy o współpracy, jak i specjalistów zatrudnionych na podstawie umów o pracę. Dlatego też **nie popieramy podwyżki składki zdrowotnej dla przedsiębiorców, a także uniemożliwienia jej odliczenia od podatku dochodowego w przypadku pracowników i przedsiębiorców** – spowoduje to gwałtowne i bardzo duże obciążenie dla firm, spadek dochodów większości przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą oraz zmniejszenie wynagrodzeń netto dla specjalistów.

Uwagi dotyczące obniżenia wynagrodzeń adresujemy reprezentując przede wszystkim interesy polskich startupów, czyli młodych innowacyjnych przedsiębiorstw technologicznych, które powstają i rosną przede wszystkim dzięki pracy wysoko wykwalifikowanych specjalistów IT: programistów, specjalistów sztucznej inteligencji, analityków, architektów systemów, czy menedżerów IT. 60% startupów z branży IT zatrudnia pracowników w oparciu o umowy o pracę, zgodnie z wynikami badania przeprowadzanego przez Startup Poland „Polskie Startupy”. Polskie startupy toczą zaciętą walkę o programistów i specjalistów IT z firmami z całego świata. Zawód programisty jest bowiem, jako jeden z nielicznych, w pełni zglobalizowany: programiści mogą świadczyć pracę zdalnie, a języki programowania są niezależne od języków etnicznych.

Brak możliwości odliczania kwoty składki zdrowotnej od podatku dochodowego przewidziany w Projekcie dotknie osoby zarabiające na umowach o pracę od 15 tys. złotych brutto miesięcznie, obniżając ich aktualne pensje netto. To sprawi, że polskim startupom jeszcze trudniej będzie konkurencyjnie wynagradzać polskich specjalistów, których żądania płacowe wzrosną, a tym samym zatrzymać ich w swoich zespołach i polskimi siłami rozwijać spółki technologiczne o międzynarodowym znaczeniu. Już dziś polskie startupy zmagają się z brakami kadrowymi, a wiele z nich zmuszonych jest importować talent z zagranicy.

W Polsce mediana rocznego wynagrodzenia dla starszego inżyniera oprogramowania zatrudnionego w oparciu o umowę o pracę, to 15-18 tys. zł brutto miesięcznie¹. W przeliczeniu, mediana rocznego wynagrodzenia doświadczonego programisty w Polsce to około 40-48 tys. euro – dla porównania mediana rocznego wynagrodzenia programisty w Europie to ok. 80 tys

¹ Raport płacowy Sedlak & Sedlak dla branży IT za 2020 r.

<https://wynagrodzenia.pl/artukul/podsumowanie-raportu-placowego-sedlak-sedlak-dla-branzy-it-2020-wiosna>

euro². Zmiana przewidywana przez Projekt znacząco obniża pensję netto już tym, którzy zarabiają połowę tego, co mogliby zarabiać świadcząc pracę w tym samym zawodzie w firmie brytyjskiej, irlandzkiej, duńskiej czy szwajcarskiej (to kraje europejskie o najwyższych wynagrodzeniach inżynierów IT).

Kraje Unii Europejskiej już dziś zmagają się z dużym niedoborem talentu IT. Deficyt tego talentu na rynku podwyższy jeszcze wynagrodzenia w Europie i oczekiwania płacowe tego sektora pracowników w Polsce, która produkuje najwyższej klasy talent technologiczny w Europie. Polscy inżynierowie oprogramowania wyprzedzają wielokrotnie swoich konkurentów z innych krajów. O tym, w jakich krajach najlepsi, polscy programiści będą budować przewagi technologiczne przedsiębiorstw, zadecyduje wyłącznie wysokość ich wynagrodzeń.

W interesie powodzenia Polskiego Ładu i wyjścia z kryzysu spowodowanego COVID-19 jest zapewnienie konkurencyjności Polski dla przedsiębiorców, inwestorów i przede wszystkim - pracowników innowacyjnych branż. Inne kraje naszego regionu prowadzą bardzo daleko idącą politykę przyciągania talentu IT obniżając podatek PIT i rozszerzając definicję "programisty", aby zwiększać możliwość zastosowania ulg (jak np. w Rumunii). Obecne zapisy Projektu niewątpliwie wpłyną na zatrudnienie w sektorze IT i, w konsekwencji, na potencjał polskiej gospodarki cyfrowej. Istnieje ryzyko, że Polska straci znaczną liczbę dobrze zarabiających podatników i najprawdopodobniej zmniejszy dochody podatkowe netto, co jest zapewne sprzeczne z intencją Projektu.

Dodatkowo podwyższenie składki zdrowotnej dla przedsiębiorców uderzy bardzo mocno w małych i średnich przedsiębiorców, którzy ponoszą teraz ogromne koszty wychodzenia z kryzysu spowodowanego epidemią COVID-19, co dotknie wiele startupów działających w Polsce.

Dlatego apelujemy o usunięcie z Projektu zapisów wprowadzających brak możliwości odliczenia składki zdrowotnej od podatku dochodowego oraz powiązanie wysokości składki zdrowotnej przedsiębiorców z ich dochodami.

Nieuzasadnione jest również dla nas **wprowadzenie** w Projekcie (art. 3 ust. 6 ustawy o CIT) **domniemania, że w przypadku zasiadania w organach spółki zagranicznej osoby mieszkającej w Polsce, spółka ta będzie miała polską rezydencję podatkową**. Rozwiązanie to jest dla nas niejasne z uwagi na szerokie ujęcie rezydencji podatkowej oraz nieadekwatność do rzeczywistości biznesowej – sam fakt posiadania miejsca zamieszkania w Polsce przez osobę przykładowo z rady nadzorczej spółki zagranicznej nie przesądza o tym, że spółka ta jest zarządzana z Polski. Decydujące o rezydencji podatkowej powinno być miejsce zarządzania konkretnym podmiotem, a nie miejsce zamieszkania członków jego organów. Rozumiemy wynikającą z uzasadnienia Projektu intencję zapisu, jaką ma być ograniczenie zjawiska rejestrowania na terytorium innego państwa przez polskich rezydentów firm, które nie prowadzą

² Wg raportu O'Reilly dla branży IT 2021 r.

https://www.glassdoor.com/Salary/O-Reilly-Media-Software-Developer-Salaries-E7651_D_KO15.33.htm

tam rzeczywistych operacji gospodarczych i uszczelnienie w ten sposób polskiego system podatkowego. Jednak przepis art. 3 ust. 6 ustawy o CIT jest sformułowany tak, że wystarczy obecność w zarządzie spółki polskiego rezydenta, aby spółka podlegała polskiemu CIT, bez wskazania, że spółka ma być realnie zarządzana z Polski. Zmiana ta może powodować duże niejasności dla inwestorów zagranicznych i poza brakiem stabilności regulacyjnej wskazać na istotne problem praktyczne związane z prowadzeniem działalności biznesowej związanej z Polską.